

ИНСТИТУТ ДРУШТВЕНИХ НАУКА
Број 00-959
12.06. 2023 год.
БЕОГРАД, Краљице Наталије 45
Пошт. фах 605

ИНСТИТУТ
ДРУШТВЕНИХ НАУКА
Институт од националног знања
за Републику Србију

**ПЛАН ЗА ОСТВАРИВАЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ
У ИНСТИТУТУ ДРУШТВЕНИХ НАУКА
ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2026. ГОДИНЕ**

Београд, 12. јун 2023. године

На основу члана 22. Статута Института друштвених наука и члана 63. Закона о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, број 49/19) и у складу са Законом о родној равноправности („Службени гласник РС“, број 52/2021) директор, 12. јуна 2023. године доноси

**ПЛАН ЗА ОСТВАРИВАЊЕ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ
У ИНСТИТУТУ ДРУШТВЕНИХ НАУКА
ЗА ПЕРИОД ОД 2023. ДО 2026. ГОДИНЕ**

ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Дискриминација на основу пола, полних карактеристика, односно рода, јесте свако неоправдано разликовање, неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), на отворен или прикривен начин, у односу на лица или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, засновано на полу, полним карактеристикама, односно роду у: политичкој, образовној, медијској и економској области; области запошљавања, занимања и рада, samozapošljavanja, заштите потрошача (робе и услуге); здравственом осигурању и заштити; социјалном осигурању и заштити, у браку и породичним односима; области безбедности; екологији; области културе; спорту и рекреацији; као и у области јавног оглашавања и другим областима друштвеног живота.

У Институту друштвених наука сви запослени, без обзира на пол и род, треба да имају једнаке могућности, права и обавезе. Родна равноправност у Институту подразумева родни баланс у истраживачким тимовима и родни баланс у процесима доношења одлука. Родна равноправност у Институту значи да су жене и мушкарци, као и особе другачијих родних идентитета, равноправни, да имају једнака права и могућности за лични и професионални развој, пружају равноправан допринос развоју Института и преузимају једнаку одговорност у раду.

Институт тежи промовисању равноправности, стварању атмосфере поштовања и уважавања различитости и спречавању свих видова дискриминације у свим својим активностима. Институт у свом деловању настоји да препознаје и елиминише праксе и структуре које стварају и подржавају неједнакост.

Институт предузима активности у циљу стварања структурних промена ради постизања и одржавања родне равноправности на свим нивоима и у свим областима рада и истраживања применом адекватних мера.

Главни циљ овог документа је остваривање родне равноправности кроз промовисање родне равноправности на свим нивоима и у свим активностима и уз доследну примену планираних циљева и мера у овој области.

Овај план обухвата циљеве и мере које треба остварити и спровести за период 2023-2026. године.

ПРАВНИ ОКВИР

Национално законодавство Републике Србије гарантује једнаке могућности и то Уставом, Законом о родној равноправности, Законом о забрани дискриминације, Законом о науци и истраживањима, Законом о раду и осталим посебним законима. Креирање политике родне равноправности утемељено је и условљено и одредбама Конвенције УН о политичким правима жена (1953), Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена (1979) и Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција, 2011). Оно је такође и снажно вођено посвећеношћу Србије принципима декларисаним у кључним међународним оквирима, попут Пекиншке декларације и Платформе за деловање (1995) и Резолуције УН 1325 'Жене, мир и безбедност' (2000). Важност постизања родне равноправности проистиче и из процеса приступања Републике Србије Европској унији, односно процеса усклађивања правног и институционалног оквира, посебно у контексту преговарачких поглавља 19 и 23, као и циљева дефинисаних документом Европске комисије „Родна равноправност и оснаживање: трансформација живота девојчица и жена кроз спољне односе ЕУ (2016-2020)“.

Нова Стратегија за родну равноправност за период од 2021-2030. године, предвиђени Национални акциони план и Закон о родној равноправности јесу три документа који чине основни оквир политике родне равноправности на националном нивоу.

ПРИКАЗ ТРЕНУТНОГ СТАЊА У ИНСТИТУТУ

Постизање родне једнакости захтева активан и континуирани рад. Категорије мера које су дефинисане овим планом имају облик трајне праксе.

Табела 1. Укупан број запослених према називима послова и полној структури у 2023. год.

Р.бр.	Назив радног места:	М	Ж	укупно
1	Директор	1		1
2	Истраживачи	29	36	65
3	Стручни саветник		1	1

4	Секретар		1	1
5	Библиотекар		1	1
6	Пројектни асистент		1	1
7	Пословни секретар		1	1
8	Административни службеник		1	1
9	Финансијски службеник		1	1
10	Службеник за обрачун зарада		1	1
11	Књиговођа		1	1
12	Организатор протокола		1	1
Укупан број запослених		29	46	75

Табела 2. Пропорција запослених према категорији послова у 2023. год.

Категорија	М	Ж
Управљачке позиције	4	4
Извршилачке позиције	24	43

Табела 3. Пропорција запослених према стручној спреми у 2023. год.

Р.бр.	Степен стручне спреме	М	Ж	укупно
1	Високо образовање-докторске студије (360 ЕСПБ)	23	21	44
2	Високо образовање-мастер студије (300 ЕСПБ)	6	16	22
3	Високо образовање-основне студије (240 ЕСПБ)	/	7	7
4	Средње образовање	/	2	2
Укупно		29	46	75

Табела 4. Пропорција запослених према истраживачким и научним звањима у 2023. год.

Звање	М	Ж	укупно
Научни саветник	10	6	16

Виши научни сарадник	7	2	9
Научни сарадник	6	14	20
Истраживач-сарадник	2	5	7
Истраживач-приправник	4	9	13
Укупно	29	36	65

Табела 2. Старосна структура запослених у 2023

Старосна доб	мушкарци	жене	укупно
до 25 година живота	/	1	1
од 26 до 30 година живота	3	12	15
од 31 до 35 година живота	3	3	6
од 36 до 40 година живота	5	8	13
од 41 до 45 година живота	1	2	3
од 46 до 50 година живота	4	7	11
од 51 до 55 година живота	3	8	11
од 56 до 60 година живота	5	3	8
од 61 и више година живота	5	2	7
Укупно	29	46	75

Сви приказани подаци су прикупљени и обрађени у складу са Општом уредбом о заштити података о личности (GDPR) и Законом о заштити података о личности.

На основу извршене анализе стања утврђено је да у ИНСТИТУТУ ДРУШТВЕНИХ НАУКА не постоји неуравнотеженост полова на извршилачким позицијама.

Имајући у виду да у Институту не постоји неуравнотеженост полова на извршилачких позицијама, Институт ће у наредном периоду спроводити мере и програме који доприносе одржавању уравнотежености.

Имајући у виду да је Институт друштвених наука научноистраживачка организација и да су истраживања основна делатност, посебно ће се водити рачуна:

- 1) обезбеђивању подршке научним истраживањима која се финансирају из јавних средстава ради доприноса промовисању родне равноправности;
- 2) коришћењу родно сензитивног језика;
- 3) континуираном стручном усавршавању и додатној обуци запослених за подстицање родне равноправности и препознавање и заштиту од дискриминације на основу пола, рода, сексуалне оријентације, полних

карактеристика, инвалидитета, расе, националне припадности или етничког порекла, тако и на основу других личних својстава;

- 4) предузимању посебних мера у области научноистраживачког рада које се финансирају из јавних средстава ради укључивања родне перспективе у све фазе израде, вредновања, избора, спровођења и оцењивања резултата научноистраживачких пројеката, као и једнаког учешћа жена и мушкараца у истаживачким тимовима и телима надлежним за вредновање, избор и оцењивање научноистраживачких пројеката.
- 5) приликом креирања упитника и основа за разговор, прикупљања емпиријских података, њихове обраде и исказивања водиће се рачуна о десегрегацији по полу и роду;
- 6) укључивање садржаја родне равноправности приликом доношења планова и програма студијских програма (докторских које су у плану);
- 7) обезбеђивању да садржаји студијских планова и програма буду такви да афирмишу равноправност и повећају видљивост осетљивих друштвених група и допринос у науци.

Посебне мере

Годишњи план/програм рада садржаће мере којима се обезбеђује:

- 1) право запослених жена и мушкараца на информисаност и једнаку доступност политикама, програмима и услугама;
- 2) примена уродњавања и родно одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика;
- 3) промовисање једнаких могућности у управљању људским ресурсима;
- 4) уравнотежена заступљеност полова на управљачким позицијама;
- 5) примена уродњавања и родног одговорног буџетирања у поступку планирања, управљања и спровођења планова, пројеката и политика;
- 6) употреба родно сензитивног језика (у преписци, писаној и усменој комуникацији, извештајима и садржајима на сајту ИДН);
- 7) прикупљање релевантних података разврстаних по полу и старосној доби.

Родно сензитивни језик

Употреба родно сензитивног језика у Институту друштвених наука подразумева коришћење језика који је у складу са граматичким родом у квалификацијама, звањима, занимањима, називима радних места и положаја.

Родно равноправно буџетирање

Финансијским планом Института друштвених наука биће планирани приходи и расходи узимајући у обзир и родно равноправно буџетирање у складу са законом, с циљем обезбеђивања средстава на унапређење родне равноправности. Дефинисане мере примењиваће се у циљу унапређења родне равноправности, сузбијања и спречавања сваког облика родно заснованог насиља и дискриминације,

као и подизања свести запослених о значају родне равноправности и уклањања родних стереотипа.

Лице задужено за родну равноправност у Институту друштвених наука

Директор Института одредиће посебном Одлуком лице задужено за родну равноправност, које је у обавези да обавља следеће послове:

- прати спровођење мера за остваривање и унапређивање родне равноправности у Институту;
- прати стање о полној структури запослених и радно ангажованих лица у Институту и саставља извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа остваривања родне равноправности у Институту;
- доставља извештаје Директору;
- сарађује са Министарством и телима за родну равноправност на питањима значајним за остваривање и унапређивање родне равноправности;
- обавља и друге послове у вези са остваривањем и унапређењем родне равноправности у Институту.

Директор Института ће на почетку сваке календарске године за текућу годину усвојити годишњи План мера у складу са чланом 16. Закона о родној равноправности који ће бити усаглашен са овим Планом.

План за остваривање родне равноправности у Институту друштвених наука за период 2023-2026. године, ступа на снагу даном доношења.

Директор
Института друштвених наука

[Handwritten signature]
др Горан Башић